

Retouradres: Postbus 21012 3001 AA Rotterdam

Aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders
van de 23 gemeenten van de MRDH

Westersingel 12
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam
Telefoon 088 5445 100

E-mail: informatie@mrdh.nl
Internet: www.mrdh.nl
KvK nummer: 62288024
Bankrekeningnummer
NL96 BNGH 0285 1651 43

Datum

25 november 2020

Onderwerp

Openbaar vervoer en corona

contactpersoon

Gertjan Nijsink

uw kenmerk

-

ons kenmerk

76332

projectnummer

-

doorkiesnummer

088 5445 143

e-mail

g.nijsink@mrdh.nl

bijlage(n)

1

Geachte colleges,

Op 28 september 2020 en 28 oktober 2020 hebben wij u geïnformeerd over de gevolgen van het coronavirus voor het openbaar vervoer.

Omdat het aantal reizigers fors is gedaald, zijn ook de inkomsten van de vervoerbedrijven significant lager geworden en is de continuïteit van het openbaar vervoer in gevaar. Om de continuïteit van het openbaar vervoer te waarborgen, is het nodig om vanaf 2021 maatregelen te nemen. De vervoerbedrijven hebben daartoe voorstellen gepresenteerd aan de MRDH. Vandaag heeft de bestuurscommissie Vervoersautoriteit van de MRDH deze maatregelen beoordeeld en goedgekeurd. In deze brief informeren we u over de genomen maatregelen en de consequenties daarvan voor het openbaar vervoersysteem en haar gebruikers. U kunt deze brief, indien nodig voorzien van een gemeentelijke oplegger, doorgeleiden naar uw gemeenteraden.

Actualiteiten

Op 28 september 2020 hebben wij u gemeld dat het OV-gebruik, na een zeer forse daling in maart 2020, maandelijks weer toenam, maar nog steeds 45% lager was dan normaal. Met de aanvullende coronamaatregelen sinds eind september is het OV-gebruik sindsdien weer afgenomen. Momenteel is het gebruik circa 55% lager dan normaal.

De vervoerbedrijven spannen zich maximaal in om de reguliere dienstregeling zo goed mogelijk uit te voeren. Net als andere sectoren in Nederland hebben ze echter te maken met een buitengewoon hoog ziekteverzuim. Daarom bleek het in de afgelopen periode niet mogelijk om de volledige dienstregeling uit te voeren en moesten in beperkte mate ritten worden geschrapt. Om een zo betrouwbaar mogelijke dienstregeling te kunnen blijven bieden, hebben de vervoerbedrijven daarbij gekozen voor het vooraf gecontroleerd 'uitdunnen' van de dienstregeling van de tram (RET en HTM) en metro (RET). Doordat het OV-gebruik zo veel lager is dan normaal, leidt dit schrappen van ritten niet tot capaciteitsproblemen. MRDH heeft deze tijdelijke noodmaatregel goedgekeurd, omdat deze ongecontroleerde rituitval voorkomt en daarmee de betrouwbaarheid van het openbaar vervoer verbetert. Het grootste deel van de door het Rijk toegezegde Beschikbaarheidsvergoeding 2020 is inmiddels formeel beschikbaar

gesteld door het Rijk en aan MRDH overgemaakt. MRDH heeft er voor gezorgd dat deze middelen direct daarna zijn doorbetaald aan haar concessiehouders.

Op 28 oktober 2020 heeft de BC Va het Afwegingskader vastgesteld voor de maatregelen die door concessiehouders kunnen worden voorgesteld om de tekorten in het OV als gevolg van corona te verminderen, en daarmee de continuïteit van het OV te waarborgen. RET, HTM en EBS hebben voorstellen gedaan die door MRDH zijn afgewogen en geprioriteerd aan de hand van het vastgestelde Afwegingskader.

Advies Adviescommissie

Op 4 november 2020 heeft de Adviescommissie Vervoersautoriteit advies uitgebracht op het Afwegingskader. Het Afwegingskader wordt onderschreven, met een aantal aandachtspunten. De Adviescommissie vraagt bij de uitwerking de reiziger centraal te zetten en te zorgen voor effectieve communicatie. De Adviescommissie wil vooraf geen taboes verklaren, maar stelt wel voor om een prioritering te hanteren bij de maatregelen 'Categorie D': lichtere maatregelen voorkeur boven zwaardere maatregelen. Indien nodig geeft de Adviescommissie de voorkeur aan het schrappen van servicepunten en het verlagen van frequenties boven het schrappen van lijnen en tariefverhogingen.

Het advies van de Adviescommissie leidt niet tot aanpassing van het op 28 oktober 2020 vastgestelde Afwegingskader. De benoemde aandachtspunten worden meegenomen in vervolgproces.

Maatregelen per januari 2021

Het verwachte tekort van de MRDH-concessiehouders in 2021 wordt ingeschat op €32,3 mln. Het overgrote deel van de maatregelen die nodig zijn, namelijk € 19,2 mln., kan worden gevonden in de aanpassing van de interne bedrijfsvoering van de vervoerbedrijven en in een andere (financiële) wijze van vormgeven van de organisatie tussen MRDH en concessiehouders. Dit zijn maatregelen die voor reizigers geen directe impact hebben.

Eigen bijdrage MRDH

MRDH stelt in 2021 de volledige begrote exploitatiesubsidies beschikbaar (BC-besluit 28 oktober 2020). Voor een tweetal kostenposten (transitievergoeding HTM, compensatie VPB) heeft MRDH geld gereserveerd dat door externe omstandigheden niet verleend hoeft te worden. Dit betreft een eenmalig bedrag van €1,7 mln. Daarnaast zijn middelen beschikbaar vanuit de boetepot RET (€2,0 mln.), eigen bijdragen marketingplatform en innovatiefonds 2021 (totaal €0,65 mln.) en door onderbenutting vrij besteedbare middelen vanuit het budget Kleine Projecten 2020 (€2,0 mln.). Vanuit deze eigen middelen zet MRDH nu €2,2 mln. in om daarmee het aantal maatregelen met (grote) klantimpact te verminderen. De daarna nog resterende vrije middelen van de MRDH, circa € 4,2 mln. worden gereserveerd om in het Transitieplan 2^e helft 2021 e.v. indien nodig de noodzaak van aanvullende maatregelen te verminderen, dan wel als stimuleringsfonds om het openbaar vervoer na corona weer 'terug naar normaal' te krijgen. Daarmee wordt tevens voorkomen dat nu tijdelijk het aantal maatregelen wordt beperkt, maar deze medio 2021, juist wanneer naar verwachting weer meer reizigers gebruik maken van het OV, deze maatregelen alsnog moeten worden genomen. Door de middelen een meer toekomstvast bestemming te geven vanaf medio 2021, wordt beter recht gedaan aan de mobiliteitsbehoefte van de inwoners van de MRDH, en kan een structurele bijdrage worden geleverd aan de ambities van de MRDH wat betreft (het faciliteren van) verstedelijking en verduurzaming.

Vervoerkundige maatregelen

Om het resterende bedrag van € 10,9 mln. te kunnen besparen, zijn vervoerkundige maatregelen noodzakelijk. De nu voorgestelde vervoerkundige maatregelen betreffen vooral aanpassingen in de dienstregeling waarbij het aanbod in lijn wordt gebracht met de reizigersvraag, die als gevolg van corona fors is gedaald. Dit gebeurt vooral door het verlengen van de bestaande pilot 'spitsafvlakking' bij HTM, het aanpassen van frequenties (RET, HTM en EBS) en eindtijden (EBS). Daarnaast worden de openingstijden van de HTM-verkooppunten verkort en wordt het weinig gebruikte verkooppunt in Delft gesloten. De bijlage van deze brief bevat een overzicht van alle maatregelen die klantimpact hebben. Momenteel heeft het OV slechts 45% van het normale aantal reizigers. Voor deze 45% blijft met het voorliggende maatregelenpakket 94% van het OV rijden.

Tijdelijkheid van de maatregelen

Alle maatregelen worden genomen voor het gehele jaar 2021. De sluiting van het verkooppunt Delft is permanent. Wanneer de reizigersaantallen medio 2021 weer stijgen, kan dat ervoor zorgen dat de nu genomen vervoerkundige maatregelen niet langer passend zijn, bijvoorbeeld omdat de capaciteit van lijnen met een verlaagde frequentie onvoldoende is. De manager Openbaar Vervoer van de MRDH wordt gemandateerd om in dat geval de nu genomen vervoerkundige maatregelen geheel of gedeeltelijk terug te draaien. Door hier een ambtelijk mandaat te verlenen, realiseert de bestuurscommissie maximale slagvaardigheid en adequate facilitering van de reiziger.

Afstemming provincie Zuid-Holland

Zoals MRDH een proces heeft opgezet om met maatregelen de continuïteit van het openbaar vervoer te waarborgen, doen ook de andere decentrale OV-opdrachtgevers dat. MRDH is zich ervan bewust dat maatregelen van de provincie Zuid-Holland effect kunnen hebben op openbaar vervoer dat binnen de MRDH een lokale of regionale functie heeft. MRDH zal hierover afstemmen met de provincie Zuid-Holland.

Doorkijk naar Transitieplan 2^e helft 2021 e.v.

Bij de nu voorgestelde maatregelen wordt uitgegaan van de door het Rijk toegezegde Beschikbaarheidsvergoeding 2021, die betrekking heeft op de periode januari – juni 2021. Voor de periode vanaf juli heeft het Rijk in de Kamerbrief van 15 september 2020 aangegeven dat er perspectief is op een aanvullende verlenging, waarbij sprake zal zijn van een versoering. Hierover zijn in het NOVB (waarin ook DO's en vervoerders zitting hebben) nog geen voorstellen besproken of afspraken gemaakt. Wel is helder dat het Rijk als voorwaarde stelt dat er een sectorbreed Transitieplan wordt opgesteld. Dat Transitieplan zal ook op regionaal niveau moeten worden uitgewerkt.

Op dit moment vinden met het Rijk gesprekken plaats over het proces om te komen tot het landelijk Transitieplan, en op welke wijze de regionale Transitieplannen zich daartoe verhouden (of ze dienen als input of als uitwerking van het landelijke Transitieplan). MRDH is lid van de ambtelijke stuurgroep die hiertoe is ingesteld. Afhankelijk van het verloop van de (ambtelijke) besprekingen en uiteindelijke (bestuurlijke) besluitvorming zal de MRDH het proces voor het regionale Transitieplan 2^e helft 2021 en verder (e.v.) inrichten.

Het proces dat wordt voorbereid ten behoeve van het Transitieplan 2^e helft 2021 e.v. zal op dezelfde wijze worden vormgegeven als het proces dat is doorlopen bij het opstellen van het Afwegingskader. Dat betekent dat de besluitvorming bij de bestuurscommissie Vervoersautoriteit ligt, met een adviserende rol voor de Adviescommissie en consumentenorganisaties (Metrocov). De leden van de bestuurscommissie worden door MRDH gefaciliteerd in het gesprek dat zij kunnen voeren met hun gemeenteraden over de besluiten die door de bestuurscommissie moeten worden genomen over het Transitieplan. Om de Adviescommissie in de gelegenheid te stellen adequaat te adviseren, faciliteert de MRDH de Adviescommissie. De 23 inliggende gemeenten worden daarnaast door MRDH op de hoogte gehouden door middel van periodieke informatiebrieven. Aangezien zeer waarschijnlijk ook de vervoerkundige aanpassingen per medio en eind 2021 onderdeel zullen worden van het Transitieplan, zal eenmalig niet de reguliere jaarlijkse vervoerplanprocedure worden doorlopen.

Op dit moment is het nog lastig voorspelbaar wat de impact zal zijn van corona in de tweede helft van 2021 en de periode daarna. Gezien de meest recente ontwikkeling én het feit dat het Rijk momenteel slechts perspectief biedt op *versoerde* Rijkssteun, dient rekening gehouden te worden met de mogelijkheid dat andere maatregelen nodig zijn om de continuïteit van het OV-systeem te garanderen. Daarbij is het onvermijdelijk om ook te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn wat betreft de 'knoppen' sociale veiligheid en reizigerstarieven. In de thans voorgestelde maatregelen per januari 2021 worden deze slechts zeer beperkt (sociale veiligheid) of niet (tarieven) benut. Dat heeft te maken met de mogelijkheden die er zijn op de korte termijn, de terugverdientijd van maatregelen en de systematiek van de Beschikbaarheidsvergoeding van het Rijk (extra inkomsten in de eerste helft 2021 zorgen vooral voor verlaging van de BVOV, niet voor verkleinen van het tekort van de vervoerbedrijven). Daarnaast heeft zowel in de bestuurscommissie als de Adviescommissie een aantal leden het signaal afgegeven dit instrument alleen in te willen zetten indien andere mogelijkheden benut zijn. Om alle mogelijke maatregelen in het kader van het Transitieplan 2021 af te kunnen wegen, wordt aan de ambtelijke organisatie van de MRDH en aan concessiehouders opdracht gegeven om te bezien of en op welke wijze het tariefinstrument en een andere inzet van sociale veiligheidsmiddelen een bijdrage kunnen leveren aan de continuïteit van het OV-systeem. Wat betreft tarieven zal daarbij expliciet aandacht worden gevraagd voor kwetsbare groepen en voor speciale kaartsoorten om het OV-gebruik te stimuleren.

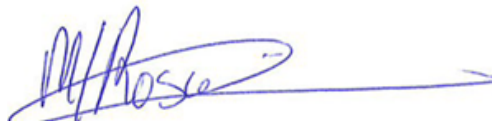
Besluitvorming of daadwerkelijk gebruik gemaakt moet worden van deze knoppen vindt plaats in het kader van het Transitieplan 2^e helft 2021 e.v., waarbij de mogelijke maatregelen wat betreft deze onderwerpen kunnen worden afgewogen in relatie tot de opgave waarvoor de MRDH dan staat, en in vergelijking met overige maatregelen, zoals andere vervoerkundige aanpassingen. Aan het proces om de mogelijkheden wat betreft reizigerstarieven te onderzoeken, is ook verbonden dat het thans lopende proces wat betreft het Tarievenkader van de MRDH tijdelijk wordt bevroren en dat een nieuw Tarievenkader pas ter besluitvorming wordt aangeboden aan de BC Va op het moment dat specifieke coronamaatregelen niet meer nodig zijn. Dit om te voorkomen dat een ongewenst geculmineerd effect van verschillende tariefmaatregelen optreedt.

Ook wordt in het transitieplan expliciet aandacht besteed aan de onderwerpen maatwerkvervoer en ketenmobiliteit in samenhang met versnellingsmaatregelen. Ten aanzien van maatwerkvervoer wordt in 2021 weliswaar de bestaande subsidieregeling tijdelijk bevroren, maar de eerder door MRDH beschikbaar gestelde ambtelijke ondersteuning aan gemeentelijke initiatieven blijft beschikbaar.

Namens de bestuurscommissie Vervoersautoriteit MRDH,

I.S. Bal
Portefeuillehouder OV-concessiemanagement

M.J. Rosier
Portefeuillehouder OV-ontwikkeling

Bijlage: overzicht vervoerkundige maatregelen per januari 2021

Bijlage: overzicht vervoerkundige maatregelen per januari 2021

RET:

- Metro: Lijn A in spits inkorten tot Schiedam Centrum
- Metro: Frequentieverhoging naar 12x per uur in de spitsen (vervoerplan 2021) op het traject Pijnacker-Zuid - Rotterdam wordt uitgesteld. Lijn E blijft dus 6x per uur rijden. De 3 extra spitsritten op lijn E (bovenop de normale 6 ritten) rijden als sinds 16 maart 2020 niet meer.
- Metro: Spitsritten van Lijn D inkorten tot Slinge i.p.v. Spijkenisse. Tussen Slinge en Spijkenisse blijft lijn D in de spits 6x per uur rijden.
- Tram: Lijnen 4,7 en 8 op werkdagen lagere frequentie, van 6x per uur naar 5x per uur.
- Tram: Lijnen 21 en 24 op werkdagen lagere frequentie, van 4x per uur naar 3x per uur.
- Tram: Lijnen 23 en 25 (20) in spitsen lagere frequentie, van 8,5x per uur naar 8x per uur.
- Bus: Lijn 30 op zondag frequentie van 3x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 30 in spitsen frequenties van 6x per uur naar 4x per uur
- Bus: Lijn 30 op zaterdag frequentie van 4x per uur naar 3x per uur
- Bus: Lijn 31 in ochtendspits frequenties van 4x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 31 op zondag frequentie van 2x per uur naar 1x per uur
- Bus: Lijn 32 in ochtendspits frequentie van 8x per uur naar 6x per uur
- Bus: Lijn 32 in de avond frequentie van 3x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 33 in de avond frequentie van 4x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 33 weekend/overdag; helft ritten tot aan Overschie
- Bus: Lijn 35 zondag overdag frequentie van 2x per uur naar 1x per uur
- Bus: Lijn 35 na 20.00 uur en op zondagochtend frequentie van 2x per uur naar 1x per uur
- Bus: Lijn 36 op zaterdag frequentie van 4x per uur naar 3x per uur
- Bus: Lijn 37 in de ochtendspits vervalt 1 rit
- Bus: Lijn 38 in avond van 4x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 38 in de spits van 8x per uur naar 6x per uur
- Bus: Lijn 38 op zaterdag en tijdens de vakantie in de ochtend en s' middags tussen Rotterdam CS en Crooswijk frequentie van 4x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 40 in de spits van 4x per uur naar 3x per uur
- Bus: Lijn 42 in de ochtendspits van 8x per uur naar 6x per uur
- Bus: Lijn 44 in de ochtendspits van 8 a 10x per uur naar 6x per uur
- Bus: lijn 44 in de avond van 3x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 53 in de ochtendspits van 3x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 54 in de spits van 3x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 56 zaterdag overdag van 6x per uur naar 4x per uur
- Bus: Lijn 56 zondag overdag van 4x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 66 in de spits van 8x per uur naar 6x per uur
- Bus: Lijn 66 in de avond van 3x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 66 zondag overdag van 4x per uur naar 3x per uur
- Bus: Lijn 68 zondag overdag van 3x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 70 in de ochtendspits van 10x per uur naar 8x per uur
- Bus: Lijn 70 frequentieverhoging uit Vervoerplan 2021 niet uitvoeren, blijft 4x per uur, zoals nu
- Bus: Lijn 76 in de avond van 3x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 76 zondag overdag van 4x per uur naar 3x per uur

- Bus: Lijn 77 in spitsen van 8x per uur naar 6x per uur
- Bus: Lijn 82 in de spits van 4x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 84 zaterdag overdag van 4x per uur naar 3x per uur
- Bus: Lijn 84 in de spits van 6x per uur naar 4x per uur
- Bus: Lijn 97 in de avondspits van 6x per uur naar 4x per uur
- Bus: Lijn 97 zaterdag overdag van 4x per uur naar 3x per uur
- Bus: Lijn 97 in de ochtendspits van 8x per uur naar 6x per uur
- Bus: Lijn 98 zaterdag overdag van 4x per uur naar 3x per uur
- Bus: Lijn 98 in de ochtendspits van 8x per uur naar 6x per uur
- Bus: Lijn 127 vervalt op werkdagen overdag, maar lijn 126 , die ook de verbinding tussen Vlaardingen Oost en Vijfsluizen biedt, blijft ongewijzigd.
- Bus: Lijn 140 in de ochtendspits van 4x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 144 in de spits van 6x per uur naar 4x per uur
- Bus: Lijn 146 in de spits van 6x per uur naar 4x per uur
- Bus: lijn 170 vr + zat geen extra nachtritten (= uitstel Vervoerplan 2021)
- Bus: Lijn 170 zaterdag overdag van 3x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 173 zaterdag overdag van 3x per uur naar 2x per uur
- Bus: Lijn 174 zaterdag overdag van 2x per uur naar 1x per uur
- Bus: Lijn 187 enkele ritten vervallen
- Bus: Lijn 245 in de spits van 4x per uur naar 3x per uur
- Bus: Lijn 283 (spitslijn) de 2 a 3 extra ritten tussen 14.00 uur en 15.30 uur uit Vervoerplan 2021 gaan niet door (route via Barendrecht NS gaat wel door)
- Bus: BOB-bussen rijden niet

HTM:

- Algemeen: Pilot Spreidingsdienstregeling Rail 2020 voortzetten in afgeschaalde vorm in 2021
- Algemeen: Pilot Spreidingsdienstregeling Bus 2020 voortzetten in 2021
- Tram: Lijn 1: laten vervallen van de extra spitsritten op tram 1k tussen Den Haag HS en Scheveningen
- Tram: Lijn 2: tram 2 en tram 2k rijden overdag ieder 5x per uur (samen 10x per uur), i.p.v. 6x per uur tram 2 met extra spitsritten tram 2k
- Tram: Lijn 3k: wordt vervangen door tram 34. De frequentie tussen Loosduinen en het centrum blijft in de spitsen gelijk en stijgt in de tussenliggende dalperiode (van 6x naar 12x per uur). De frequentie op het Samenloopdeel tussen station Den Haag Centraal en Zoetermeer blijft in de spitsen gelijk en stijgt in de tussenliggende dalperiode (van 12x naar 18x per uur). Alleen in de spits wordt de frequentie van 3 en 4 in de Tramtunnel Grote Markt lager (van 24 naar 18x per uur), omdat 3k en 4k niet meer overlappen op dit trajectdeel.
- Tram: Lijn 4k: wordt vervangen door tram 34. De frequentie tussen De Uithof en het centrum blijft in de spitsen gelijk en stijgt in de tussenliggende dalperiode (van 6x naar 12x per uur). De frequentie op het Samenloopdeel tussen station Den Haag Centraal en Zoetermeer blijft in de spitsen gelijk en stijgt in de tussenliggende dalperiode (van 12x naar 18x per uur). Alleen in de spits wordt de frequentie van 3 en 4 in de Tramtunnel Grote Markt lager (van 24 naar 18x per uur), omdat 3k en 4k niet meer overlappen op dit trajectdeel.
- Tram: Lijn 6: laten vervallen van de extra spitsritten (van 7-8x naar 6x per uur)
- Tram: Lijn 9: laten vervallen van de extra spitsritten (van 10x naar 8x per uur) en extra ritten in de dal (van 6x naar 8x per uur)
- Tram: Lijn 11: laten vervallen van de extra spitsritten (van 6x naar 4x per uur), verlaging frequentie in de dal van 5x naar 4x per uur en in de avond van 4x naar 3x per uur
- Tram: Lijn 12: laten vervallen van de extra spitsritten (van 6x naar 4x per uur), verlaging frequentie in de dal van 5x naar 4x per uur en in de avond van 4x naar 3x per uur
- Tram: Lijn 15: verlagen frequentie overdag van 6x naar 5x per uur * en in de avond van 4 naar 3x per uur
- Tram: Lijn 16: laten vervallen van de extra spitsritten (van 8x naar 6x per uur)
- Tram: Lijn 17: verlagen frequentie overdag van 6x naar 5x per uur * en in de avond van 4 naar 3x per uur
- Tram: Lijn 19: verlagen frequentie overdag van 4x naar 3x per uur **
- Bus: Lijn 20: verlaging frequentie in de avond tussen 20.00 en 22.00 uur van 3x naar 2x per uur
- Bus: Lijn 21: verlenging spitsfrequentie en verlaging frequentie in de avond tussen 20.00 en 22.00 uur van 3x naar 2x per uur
- Bus: Lijn 23: verlenging hogere frequentie tussen station Voorburg en Scheveningen Noord.
- Bus: Lijn 24: hogere frequentie tussen Kijkduin en station Den Haag Mariahoeve die één uur na de ochtendspits eindigt en één uur voor de avondspits start.
- Bus: Lijn 25: verlaging frequentie in de avond van 20.00 tot 24.00 naar 2x per uur
- Bus: Lijn 26: verlenging van de ochtendspits met 1 uur
- Bus: Lijn 27: rijdt niet waardoor de rechtstreekse verbinding tussen Randveen en station Den Haag Mariahoeve vervalt.
- Bus: Lijn 29: start in de ochtendspits één uur eerder.

- Tram: Lijn 34: rijdt 6x per uur tussen 07:00 en 18:15, waardoor tussen de spitsen de frequentie tussen HMC Westeinde en Lansingerland-Zoetermeer stijgt van 12x naar 18x per uur
- Sluiting winkel Delft
- Openingstijden overige verkooppunten tot aan PvE-eisen:
  - Station Den Haag Centraal werkdagen 07:30 – 20:00, zaterdag 09:00 – 19:00, zondag 09:00 – 19:00
  - Station Den Haag HS, Zoetermeer Centrum-West: werkdagen 09.00 – 17.00 uur.

EBS Bus Haaglanden Streek:

- Buslijn 30: Frequentieverlaging (werkdagen – spits) van 6x naar 4x per uur
- Buslijn 30: Frequentieverlaging (werkdagen - dal) van 4x naar 2x per uur (tussen Naaldwijk en Rijswijk)
- Buslijn 31: Frequentieverlaging (werkdagen - spits) van 6x naar 3x per uur
- Buslijn 32: Frequentieverlaging (werkdagen - ochtendspits) van 6x naar 4x per uur (Tussen Naaldwijk en Delft)
- Buslijn 34: Frequentieverlaging (zaterdagen) – van 2x naar 1x per uur
- Buslijn 37: Frequentieverlaging (ochtendspits) - van 4 naar 2x per uur (huidige freq. Is ook 2x per uur, maatregel uit oorspronkelijke vervoerplan wordt voorlopig niet uitgevoerd).
- Buslijn 37: Opheffen traject Station Delft - Rotterdam Airport
- Buslijn 42: Frequentieverlaging (werkdagen – spits) van 4x naar 2x per uur)
- Buslijn 46: Routewijziging - rechtstreekse verbinding tussen Station Voorschoten en Leidschendam/Voorburg. Directe verbinding met Wassenaar op de momenten dat lijn 46 aan lijn 42 gekoppeld is (werkdagen tot 19:00)
- Buslijn 60: Frequentieverlaging (zaterdag) van 4x per uur naar 2x per uur
- Buslijn 61: Frequentieverlaging (zaterdag middag) van 4x per uur naar 2x per uur
- Buslijn 62: Frequentieverlaging (zaterdag) middag van 4x per uur naar 2x per uur
- Buslijn 63: Frequentieverlaging (zaterdag) middag van 4x per uur naar 2x per uur
- Buslijn 64: Frequentieverlaging (werkdagen – spits) terug van 8x naar 4x per uur
- Buslijn 64: Frequentieverlaging (zaterdagmiddag) terug van 4x naar 2x per uur
- Buslijn 69: Frequentieverlaging (werkdagen - spits) terug van 8x naar 4x per uur
- Buslijn 70: Frequentieverlaging (werkdagen – spits) terug van 6x naar 4x per uur
- Buslijn 70: Frequentieverlaging (zaterdagmiddag) terug van 4x naar 2x per uur
- Buslijn 455: Frequentieverlaging (werkdagen - spits) terug van 6x naar 4x per uur in de spits
- Buslijn 456: Frequentieverlaging (werkdagen - spits) terug van 6x naar 4x per uur in de spits

EBS Bus Voorne-Putten en Rozenburg:

- Buslijn 81: Inkorten avondbediening met 1,5 uur (alle dagen)
- Buslijn 81: Op zaterdag van 3 naar 2 keer p/u en op werkdagen in de vroege avond van 4 naar 2 keer p/u
- Buslijn 84: Frequentieverlaging + spreiding (werkdagen. In de ochtendspits 8 keer per uur, in het dal 4 keer per uur en in de middagspits 6 keer per uur.
- Buslijn 85: Inkorten avondbediening met 1 uur (alle dagen)
- Buslijn 85: Verlagen frequentie van 4 keer per uur naar 2 keer per uur in de vroege avond
- Buslijn 87: Laatste rit vervalt (werkdagen)
- Buslijn 87: Verlagen frequentie van 4 keer per uur naar 2 keer per uur in de vroege avond
- Buslijn 103: vervalt
- Buslijn 105: Laatste rit Brielle - Rozenburg vv vervalt
- Buslijn 105: Eerste 2 ritten Brielle - Al-laan vervallen
- Buslijn 105: Verlagen frequentie van 4 keer per uur naar 2 keer per uur in de vroege avond
- Buslijn 106: Richting Zuidland vervalt de eerste rit in het weekend.

- Buslijn 106: Knip in Hellevoetsluis. Lijndeel HVS met klein materieel tussen 9:00 en 22:30. Op avonden, zaterdagen en zondagen geen verbinding Zuidland-Hellevoetsluis meer.
- Buslijn 205: Frequentieverlaging. Er blijven in de ochtendspits 2 ritten en in de middagspits 2 ritten over (alleen in de spitsrichting, als routevariant op lijn 105).
- Buslijn 403: Frequentieverlaging (werkdagen). Lijn 403 gaat in een vlakke dienstregeling van 6 keer per uur rijden. Tussen 7:30 en 8:30 wordt voor een korte tijd 8 keer per uur gereden.
- Buslijn 403: Eerste ritten vervallen in tegenspitsrichting weekend
- Buslijn 403: Traject transferium vervalt
- Buslijn 403: nachtritten VR/ZA vervallen
- Buslijn 404: Frequentieverlaging + spreiding (werkdagen).
- Lijn 404 gaat in de ochtendspits terug naar 10 keer per uur en in de middagspits naar 8 keer per uur. De middagspits start rond 14 uur.
- Buslijn 404: Eerste rit(ten) vervallen in tegenspitsrichting
- Buslijn 404: Nachtritten VR/ZA vervallen